

om bæredygtigt byggeri

Op til 50% reducere af CO₂-udledningen i nyt betonbyggeri

Kanalbyen i Fredericia rummer flere forsøgsbyggerier eksempelvis MiniCO₂ Etagehusene og et containerbaseret modulbyggeri. Fredericia Kommunes byråd har netop givet grønt lys til et aktivitetshus, som skal vise fremtidens innovative løsninger til en grøn omstilling af betonbyggeriet og dermed bidrage til vigtig dokumentation, erfaring og læring undervejs i byggeriet. Ved at bruge CO₂-reduceret beton og cement med lavere CO₂-aftryk er målet, at aktivitetshuset maksimalt må udlede 5,0 kg CO₂ per kvm per år over en 50-års periode. Det er cirka halvdelen af udledningen fra traditionelt byggeri, hvor beton ellers er kendt som en notorisk stor udleder af CO₂. Det er AP Pension, der står bag byggeriet.

Kilde: Licitationen

Kloden som kunde – veje til biobaseret byggeri

Kan en af løsningerne på de store samfundskriser, som vi står overfor, være flere biobaserede materialer i byggeriet som halm, hamp og græs? Det drøfter Karl-Martin Buch Frederiksen fra Sweco og fra Stig Hessellund Realdania i podcasten Kloden som kunde. Samtalen bygger på erfaringerne fra indsatsen **Veje til biobaseret byggeri** som Stig Hessellund har stået bag. De kommer blandt andet ind på, hvordan Danmarks arealer kan bruges klogere for at understøtte byggeriets grønne omstilling, og hvorfor tværfagligt samarbejde er afgørende, hvis bæredygtighed er en del af løsningen.

Kilde: Realdania

CLT-håndbog

TRÆ 80 CLT

– en fornybar ressource

I takt med strammere klimakrav vinder det industrielt fremstillede CLT (Cross-Laminated Timber), som består af massive skiver og plader af limede og krydslagte brædder, frem i byggeriet. Materialet har gode styrkeegenskaber, er let og stærkt i alle retninger og har arkitektoniske og æstetiske kvaliteter og bliver rundt om i verden flittigt anvendt til etagebyggeri.

Håndbogen **TRÆ 80** fra Træinformation beskriver i ord, billeder og illustrationer, hvordan CLT kan håndteres i praksis. Samtidig kan den danske branche finde byggeteknisk vejledning til projektering og udførelse af træbyggeri med CLT-elementer under danske forhold og i henhold til danske normer og regler. En større, tværfaglig følgegruppe på mere end 25 aktører fra forskellige brancher, videns- og uddannelsesinstitutioner har bidraget med viden og kvalitetssikring af indholdet.

Kilde: Træinformation

Veje til Biobaseret byggeri Et blik på tværs

Erfaringerne fra den flerårig indsats "Veje til biobaseret byggeri" er nu blevet samlet i den interaktive publikation **Veje til Biobaseret Byggeri - Et blik på tværs**. Publikationen besvarer en række spørgsmål om, hvor mange fornybare materialer vi skal bruge i byggeriet i fremtiden? Om vi kan blive selvforsynende med fornybare byggematerialer i Danmark? Hvilken betydning et stort brug af lokale biobaserede materialer vil have for klimaafttrykket fra dansk byggeri og hvilken betydning det vil få for andre sektorer, hvis byggeriet skal bruge flere biobaserede materialer?

[Download "Veje til Biobaseret byggeri - Et blik på tværs"](#) og få adgang til mest mulig viden ved at følge det interaktive link.

Kilde: Realdania

Vandets veje

Dyrkning af tagrør, pil, kæruld, muslinger, ris og andre afgrøder, der trives i vandrige områder, er blot et af grebene i de tre udviklingsscenarier, hvor tværfaglige teams har sat billeder på, hvordan Skjern Å-systemet, Grenåens vandopland ved Kolindsund samt delvandopland Kornerup syd for Roskilde, kan forme sig i fremtiden gennem en gradvis omdannelse frem mod 2050. Udviklings-scenarierne for de tre visionsscenarier er ikke direkte anvisninger, som kan udføres 1:1, men skal ses som inspirationsoplæg til de kommuner, der har en andel i de tre vandoplande og andre med samme udfordringer. Arkitektforeningen og Dreyers Fond står bag projektet "Vandets veje".

Kilde: Arkitektforeningen

Scenarie 1 Kolindsund Tilbage til fremtiden

Visionsscenariet **Kolindsund – Tilbage til fremtiden** tager udgangspunkt i Kolindsund gennem historien, kunsten, geologien og landskabet – og giver et nyt bud på nye fortællinger om Kolindsund og opland, som både respekterer fortiden og peger mod fremtiden. Scenariet består af en gradvis forandringsproces, som kræver inddragelse, finansiering og gennemtænkt forvaltning. Det tværfaglige team bag "Kolindsund – Tilbage til fremtiden" bestående af Schønher, Pax Arkitekter, Landinspektørerne LE34 samt kunsthistoriker Jacob Wamberg har opstillet en proces, der ikke alene peger frem mod 2050, men kigger videre ud i fremtiden.

Illustration: Pax Arkitekter

Scenarie 2 Skjern Å-systemet Med vand skal land genoplives

Visionsscenariet **Med vand skal land genoplives** er en strategisk 'genoplivningsstrategi', der skal vende tendensen i Skjern Ås opland fra et stadigt mere udpint, klimasårbart og affolket industrilandskab til at blive en levende, eksperimenterende og naturnrig folkefælled. Til det formål har holdet bag udviklet "Det Blå Potentialekort" – et datadrevet og strategisk værktøj. Værktøjet kan bruges til omstillingsprocesser med konkrete virkemidler med vandet som omdrejningspunkt og lokale aktører som forandringsagenter. Holdet bag består af SLA, tegnestuen Reværk & ekspert i lokal fødevarerproduktion og regenerativ dyrkningskonsulent Arendse Marie Gulløv.

Scenarie 3 ØHjem En 25 km regenerativ strategi for Ramsø-dalen syd for Roskilde

Visionsscenariet **ØHjem** er et konkret bud på, hvordan naturgenopretning, bykoncentration, økonomisk udvikling og lokalt engagement kan forenes i hovedstadsregionens omstilling til en fremtid med klimahensyn, lokalsamfund og cirkulær økonomi. Biodiversiteten øges ved at nedlægge dræn og genskabe vådområder, mens nye dyrkningsformer, både jordbundne og højteknologiske, skaber arbejdspladser og styrker fødevarer sikkerheden. Landsbyen Øm danner nye rammer om alternative tætte fællesskaber og social inklusion inspireret af historiske traditioner. "ØHjem" er udviklet af arkitektkontoret Tredje Natur, Sophie Sahlqvist Landskab, Arkaia, ILC og Artelia.

Revision af fingerplanen i 2026

Minister for byer og landdistrikter, Morten Dahlin, vil have flere udviklingsmuligheder i hovedstadsområdet og forstæderne. Derfor sættes gang i en revision af **Fingerplanen**, der siden 1947 har sat de overordnede rammer for den fysiske planlægning i hovedstadskommunerne. Ministeren har startet dialog med hovedstadens 34 kommuner og øvrige interessenter og interesserede om forslag og ideer, der kan bidrage til at sikre balancen i Fingerplanens principper for hovedstadsområdets planlægning, lyder det i en pressemeddelelse. Senere vil ministeren invitere relevante aktører til at komme med ideer.

Fingerplanen har sikret, at væksten koncentrerer sig i byfingrene om en veludbygget infrastruktur, og at de grønne kiler mellem byfingrene bevares og tilgodeser behovet for alment friluftsliv. En revision skal være med til at fremtidssikre hovedstadsområdet. De seneste år er områdets befolkning vokset mere

end i resten af landet, og der opstår nye vækst- og kraftcentre i forstæder og byer rundt om København. Det øger også presset på de grønne kiler og rekreative værdier i hovedstadsområdet.

”Der er behov for en åben diskussion af både de overordnede balancer og de detaljerede bestemmelser i Fingerplanen, så strikse regler ikke unødigt forhindrer de mange gode og spændende lokale projekter. Vi skal se på, hvordan vi tilgodeser mulighederne for ny byudvikling, nye placeringsbehov for forsyningsanlæg og produktionsvirksomheder, stadionudvidelser og meget mere. Og vi skal se på, hvordan vi sikrer, at alle der bor i området fortsat har adgang til grønne og rekreative områder tæt på deres bopæl. Det handler om at bruge arealerne bedst muligt.” uddyber Morten Dahlin i en pressemeddelelse. Plan- og Landdistriktsstyrelsen åbner en høringsportal, hvor forslag og ideer til Fingerplanen kan indsendes.

Planstrategi og ny kommuneplan

På dette kursus forbereder vi os på den næste planperiode. Vi udarbejder oplæg til politikerne, øver os i hovedfortællingerne og ser på planstrategiens og kommuneplanens rolle i praksis.

KURSUSDATOER

Dag 1: 6. maj i Herning

Dag 2: 27. maj i Odense

Dag 3: 25. august i København

Tilmeldingsfrist 15. april.

Læs mere og se program her:

Kurset løber over tre dage og består af en god portion besøg i forskellige kommuner, samt øvelser og konkrete eksempler på planlægning man kan blive klogere af.

Kurset er for dig, der gerne vil drøfte planstrategien og kommuneplanens vigtige rolle og blive endnu mere skarpvinklet i de oplæg, du er med til at udarbejde til den næste planperiode.

Private rådgivere og andre, der ønsker viden om strategisk planlægning og det danske plansystem kan også have glæde af kurset.

Lærdom fra Løkkeby vandt Udsyn

Ifølge dommerkomiteen bag arkitekt-konkurrencen **Udsyn** var det den nyuddannede arkitekt Frode Hertzberg Heldaas' fokus på de menneskelige dimensioner i den grønne omstilling, der sikrede ham førstepladsen. Forslaget Lærdom fra Løkkeby rummer konkrete forslag til, hvordan man kan omlægge landbrugsarealer til vild og frodig natur, derudover har han arbejdet med de lokale konflikter og interessermodsatninger, der ofte står i vejen for omlægningen.

De mange forslag rummer en række stærke visioner for 2050 med kritiske toner i forhold til samtiden og et håb for en bedre fremtid for vores natur. En fremtid hvor vandet skal tilbage i landskabet, vores byer og bosætning skal lære at tilpasse sig landskabet og ikke mindst, at dansk landbrug skal omlægges til mindre animalsk produktion. Konkurrencen er udskrevet af Arkitektforeningen og Danske Landskabsarkitekter med støttet fra Statens Kunstfond.

Kilde: Arkitektforeningen

Miljøvurdering som strategisk værktøj

Kursus 15. maj i Vejle

Er du planlægger og ønsker overblik over mulighederne for koblinger mellem den fysiske planlægning og miljøvurderinger, så er dette kursus noget for dig.

På kurset dykker vi ned i miljøvurderingers potentiale som tværfagligt og strategisk værktøj i planlægningen. På kurset får du:

- Viden om hvordan væsentlighed kan variere eller ensrettes.
- Styr på det brede miljøbegreb og viden om hvordan det kan sættes i spil sammen med lokalplanlægning.
- Præsentation af to forskellige kommuners måde at arbejde med miljøvurderinger på.
- Netværk af andre der arbejder med miljøvurderinger og planlægning.

Læs mere og tilmeld dig her

om priser

Bygningspræmiering til et byggeri, der ikke råber op

Rundt om i landet kan man finde forskellige former for bronzeplatter på bygninger eller i belægningen, der demonstrerer, at stedet har modtaget kommunens bygningspræmiering. Thisted Kommune har tildelt campinghytterne **Klittoppene** på Vorupør Camping årets bygningspræmie, fordi det gennem linjer og materialevalg er lykkedes at skabe et byggeri, der i samspillet med klitten og skråningen bruger den fantastiske beliggenhed på en respektfuld og unik måde.

Det ikoniske byggeri, der ligger som et fodformet aftryk uden at larme eller overdøve det omkringliggende naturlandskab, er resultatet af kreative løsninger fundet i samspillet mellem Spant Studio Arkitekter, Vorupør Camping, lokale håndværkere og kommunale medarbejdere.

Kilde: Thisted Kommune

NORDATLANTISK HUS I ODENSE AF
CORNELIUS VÖGE. FOTO: ADAM MØRK

Vejledningen og argumenter for arkitekturpolitik findes på www.arkitekturpolitik.dk under overskriften 'Arkitekturpolitik hvorfor og hvordan?'

Har du anbefalinger og erfaringer du gerne vil dele med os og andre kommuner, så skriv til kb@arkitektforeningen.dk

Kommunernes arkitekturpolitik

Arkitekturpolitik i kommunerne er omdrejningspunkt når Julie Reinau og Katrine Østergaard Bang fra Arkitektforeningen, de kommende måneder tager rundt i landet og hører, hvordan arkitekturpolitikken bliver brugt og hvad den betyder for kommunernes forvaltning, planlægning og udvikling. Undersøgelsen er en del af arbejdet med at opdatere Arkitektforeningens vejledning til en aktiv arkitekturpolitik målrettet kommunerne. Vi vil meget gerne i dialog med kommuner der gerne vil bidrage til projektet. Det kan både være fra jer med mange års erfaring, men jer der er nysgerrige på, hvad en arkitekturpolitik er og hvad den kan bruges til, vil vi også meget gerne høre fra. Og sidst men ikke mindst, er vi også meget interesserede i at høre fra de kommuner, der har ladet sig inspirere af vores materiale.

Kilde: Arkitektforeningen

RESILIENS

Mere om resiliens

Resiliens er evnen til at håndtere de udfordringer, vi står overfor. Som en del af **Urban Insight** har Sweco i en række engelsksprogede rapporter set nærmere på, hvordan vi kan blive et mere resiliens samfund gennem en lang række eksempler og ekspertviden.

Tre af rapporterne handler om henholdsvis varmøer, regenerative bykvarterer og polykriser, mens afdækningen af industrien, infrastrukturen og mere ressourcestærke samfund er opdelt i flere kategorier. Du finder rapporterne på www.swecogroup.com under Urban Insight.

Kilde: Sweco

Det Kongelige Akademi

Efter- og Videreuddannelse

Opstart
4. sept. '25

Master i Strategisk Byplanlægning

Få den nyeste forskning, international inspiration, konkrete metoder og et uvurderligt netværk, så du er på forkant med ændrede opgaver og krav til byplanlægning.

Ansøgningsfrist: 1. maj
kglakademi.dk/efter-og-videreuddannelse